

Škola ve Vysokých Popovicích.

Historie:

Původně byly zdejší obce přiřazeny do Rosic. V Popovicích nalézala se pouze kaple, ve které kaplan z Rosic občas odbýval služby Boží.

Když pak v r.1768 zřízena byla v Popovicích lokálka (nynější fara) , při této příležitosti založena škola od šesti obcí – Popovic, Lukovan, Zákřan, Příbrami, Jakobova a Oujezda. Tyto obce se totiž zavázaly školu samy vystavět a v dobrém stavu udržovat, jakož i učitele platit.

Roku 1789 přiškolen Újezd ku Zbraslavi; r.1808 zřízena samostatná škola v Lukovanech.; r.1828 přiškolen Jakobov ke Kralicům; r.1855 přiškoleny Rapotice k Popovicům; r.1876 zřízena samostatná škola v Zakřanech, r.1886 v Rapoticích, a r. 1893 v Příbrami.

R.1862 byla rozšířena na dvoutřídní, r.1886 na trojtřídní a r.1893 opět ztenčena na dvoutřídní.

Škola má pamětní knihu založenou nadučitelem Josefem Lahodným.

Školní knihovnu žákovskou založil r.1860 farář Ant.Dašovský.

R.1901 měla 166 a učitelská knihovna 44 svazků.

R.1901 bylo ve dvou třídách 100 školních dětí.

Prvním učitelem byl Fr.Breyn.

Správcové školní díle působící byli: Tomáš Tuček (asi v r.1777-1809), Fr.Prošiber (1809-1828)- jako pomocník byl od r.1799, Augustin Bartoníček (1834-1877), Jos.Lahodný (1877-1888).

Příjmy učitele.

Příjem učitelův dle záznamu v pamětní knize školní:

Od každého rolníka 2 snopy zimního obilí*,

* dávalo se po snopě žita a pšenice.R.1849 byl každý snop vybaven za 11 krejcarů stříbrných.

2 pecny chleba a za dítko týdně groš stř.čili 5 kr.r.m.(každé desáté dítko bylo osvobozeno).Na otop měl úhrnem 8,5 sáhu dříví.

Za službu při chrámě Popovském měl učitel štolu ze křtů, pohřbů a oddavek,

„koledu“, za sbírání velikonočních zpovědních cedulek 1 vejce nebo něco sádra, o posvícení po koláči.

Dle příznávacího protokolu z r.1858 byl celkový příjem učitelův 391 zlatých 92,5 krejcarů.

Mimo to „koleda“(1 zl.96 kr.), ze štoly a záduší 11 zl. 20kr..Výdaj učitelův: za čištění školy 12 zlatých 60 krejcarů, na pomocníka (praeceptora) 126 zlatých.

Tyto obce byly povinny učiteli popovickému odváděti od každého rolníka ročně 2 snopy zimního obilí, což dříve odváděly učiteli rosickému.

Dostával z Popovic 32, z Příbrami 46, z Lukovan 60, ze Zákřan 52, z Oujezda 32 a z Jakobova 9 snopů, dohromady 231 snopů.

Tyto snopy odváděly se až do r.1849.V roce 1850 byly jako desátky vybaveny, a sice snop za 11 krejcarů stříbra, zač bral učitel 42 zlatých a 21 krejcarů stříbra výbavy.

Mimo to dostával učitel od každého rolníka, jenž dítky do školy posílal, 2 pecny chleba, které se odváděly až do r.1872, a od každého školního dítko týdně groš stříbra jako – jako sobotalesu vč.školního.

Každé desáté dítě bylo jako chudé od placení sobotalesu osvobozeno.

Otop.

K otopu odváděly:

Vrchnost Rosická jako patron	– 5 ½ sáhu dříví
Obec Popovská	- ¾ sáhu dříví
Obec Příbramská	- ¾ sáhu dříví
Obec Zákřanská	- ¾ sáhu dříví
Obec Lukovanská	- ¾ sáhu dříví

Celkem 8 ½ sáhu dříví

Obec Oujezdská byla v r.1789 5.listopadu do Zbraslavi přifařena a taktéž přiškolená.

Kde stála první škola.

Dříve byla škola v chaloupce na západní straně vedle kostela.

Roku 1831 byla vystavena nová škola na prostřed osady (domků nad kostelem tehdy ještě nebylo) naproti sousedu č.3 a stará škola se prodala na dvě chaloupky, které 15. července 1881 vyhořely a jen přičiněním místního a přifařeného učitelstva byla vedle hřbitovní brány stojící dřevěná zvonice od úplného shoření uchována. Vypukl oheň právě v poledne, kdy učitelstvo po vykonaném „Te Deum“ při ukončení školního roku bylo dosud přítomno.

Spáleniště jednoho domku bylo téhož roku za 350 zlatých odkoupeno ku zvětšení hřbitova a ku získání prostoru pro novou věž, která se v r.1882 ke kostelu přistavěla.

Na druhé polovici vystavěl si majitel Josef Hlinka domek nový č.36.

Přiškolení obce Rápotice.

Roku 1855 byly obec Rápotická do farnosti Popovské přijata a taktéž přiškolená. Uvolila se obec Rápotice jako ostatní obce odváděti učitelé - ¾ sáhu dříví, zde obvyklý školní plat a místo snopů od každého rolníka 3 mejtínky žita.

Rozšíření školy ve dvoutřídnou.

Poněvadž počet školních dětí rok od roku se množil a v r.1862 bylo již více 200 dětí, přistavěla se ještě jedna třída, a při té příležitosti opravila se skoro nová škola, jakož i světnička pro podučitele, který musel dříve ve školní světnici přebývat.

1.července 1862 se počalo stavěti a ku konci září byla stavba dokončena, začez se platilo i s dovázkou materialu skoro 4000 zlatých.

Svobodný Pán ze Sinů jménem Šimon jako školní patron sám platil 1700 zlatých v hotových penězích, ostatní výlohy nesly obce Popovice, Příbram, Zákřany a Rápotice podle daně rozvržené.

5.října.1862 (17.neděli po sv.Duchu – na slavnost sv. růžence) odpoledne o 3. hodině se slavně světila nová škola, obřad vykonal farář rosický Vincenc Šnaubelt (bývalý farář popovský) a po ukončení svěcení (u přítomnosti Františka Edelmanna, faráře ze Zbraslavi, Leopolda Nováka, faráře z Čučic, Floriana Eichleva, kaplana z Rosic a místního faráře Antonína Dašovského) činil zajímavou příležitostní řeč, v nížto panu Vincenci Kobievskému, správci rosickému a panu Františku Anderleovi, okresnímu ivančickému správci děkoval za jich obzvláštní zásluhy o vystavení této nové školy.

Tři školní dívky přednášely básně k této slavnosti směřující, načež se podepsala ode všech přítomných pánů hostů a představených všech přiškolených obcí památní listina.

Pak šli všichni do chrámu Páně, kde se ukončila slavnost chvalozpěvem: „Bože chválíme Tebe“.

Stavbu konali bratři Rudolf Hans, mistr zednický a Václav Hans, mistr tesařský, oba z Ivančic.

Zrušení patronátu

V r.1864 byl zrušen vrchnostenský školní patronát, čímž připadlo obcím břemeno dodávat i škole všechno školní dříví.

Vydání nových školních zákonů

Roku 1869 stal se neobyčejný obrat ve školstvu vydáním nového říšského zákona školního ze dne 14.května 1869 XXIX č.62, jímžto se ustanovují pravidla vyučování ve školách obecných.

Zákon tento nabytí platností 1.října 1869.

Novější doba

Roku 1901 navštěvovalo dvoutřídní školu 100 dětí. Byl to nejvyšší počet žáků, zapsaných do školní docházky v místní škole. Po první světové válce stav žáků částečně poklesl. Hlavní příčinou byla ta skutečnost, že někteří žáci začali navštěvovat od 6. ročníku měšťanskou školu v Rosicích a později na Zastávce. Do těchto škol museli žáci docházet zpočátku pěšky, protože v tehdejší době nynější dopravní prostředky v obci neexistovaly. Docházka do měšťanských škol byla pro žáky značně vyčerpávající, protože vzdálenost do Rosic je 9 kilometrů a na Zastávku 7 kilometrů.

Stará školní budova na místě nynějšího OÚ však postupem času přestala vyhovovat náročným potřebám. Učebny byly nízké a vlhké a také provoz na státní silnici, která vede podél budovy, nepřispíval ke klidu ve vyučování.

Proto byla roku 1937 zahájena stavba nové školní budovy vedle bývalého rybníka.

Školní budova však od začátku svého založení měla některé nedostatky, které ji doprovázely až do nynější doby. Protože se v době jejího založení počítalo s další přístavbou v budoucnu, plánovalo se založení měšťanské školy, obvodní zdivo na severní straně bylo slabé a docházelo k pravidelnému zamrzávání záchodů.

Škola měla tři třídy, jednu kancelář ředitele, jeden kabinet, v suterénu dílnu a kuchyň. Na tehdejší dobu byla tedy značně vybavena. K ní patřila i školní zahrada a zahrada ředitele školy. V době druhé světové války byla trojtřídní v roce 1941 zredukována na dvojtřídní. Také čestný název Masarykova škola musel být odstraněn. Velkou zásluhu na zbudování nové školy měl i tehdejší ředitel Metoděj Chatrný, který učil v obci plných 9 roků, a školská komise, kde většina členů se poctivě o školu starala a její požadavky prosazovala. Za okupace se na škole vyučovalo na směny, protože ke konci války navštěvovaly školu i děti, chodící na měšťanskou školu na Zastávku. Za náletů, které ohrožovaly naši obec, skrývalo se mnoho občanů ve sklepě školy. I když byla budova školy střepinami granátů značně poškozena, začalo se na ní již 14. května 1945 pravidelně vyučovat. Škody, způsobené válkou na školní budově, byly svépomocí rodičů a dobrovolnými brigádami brzy odstraněny. Byla znovu zřízena 3. třída. V roce 1949 byla v nynější zasedací místnosti dnešního obecního úřadu vybudována mateřská škola. Protože však prostory pro práci nevyhovovaly, byla v roce 1953 přestěhována do budovy národní školy, kde v té době byla znovu pro zmenšený počet dětí zřízena dvoutřídní škola. Mateřské škole byla uvolněna bývalá 1. třída a kancelář ředitele školy, která se používala jako šatna pro děti.

Již v roce 1958/59 nastává potřeba nové třídy, protože se stav dětí zvýšil. Přebudovala se kuchyň a dílna v suterénu na třídu. Jako třída se však tato místnost nehodila, protože v ní bylo po celý rok chladno. V roce 1961/1962 byl vydán nový školský zákon a zavedena jednotná devítiletá škola pro všechny žáky. Žáci dostávají zdarma učebnice a učební pomůcky, do školy přichází každý rok dětský lékař, který vyšetřuje zdarma všechny děti a žákům je ošetřován zdarma chrup.

V roce 1964/1965 byla škola znovu redukována na dvojtřídku. Pro ekonomičtější způsob vyučování jsou žáci 5. ročníku posíláni na ZŠ na Zastávku.

Pro posílení funkce školy v obci a zajištění jejího trvání byly zajištěny v roce 1999 obecním zastupitelstvem finanční prostředky pro půdní vestavbu ve škole.

Vznikly nové prostory pro školní družinu, jídelnu a výdejnu stravy s výtahem.

Finanční dotace okresu činila 300 000,-Kč.

Stavbu provedla firma Kolibab z Rosic.

Ředitelé působící na škole:

František Breyn, Tomáš Tutček, František Prokšiber, Jan Stelcl, Augustin Bartoníček, Josef Lahodný, František Opálka, Anton Pleský, Vincenc Adamec, Josef Michálek, Arnošt Dubšík, Metoděj Chatrný, Josef Kerndl, Vladimír Limberg, Anna Šišková, Mgr. Dan Růžička.

Současní zaměstnanci Základní školy a Mateřské školy Vysoké Popovice

Jméno	funkce
Mgr. Dan Růžička	ředitel školy
Ing. Ludmila Musilová	zástupce ředitele
Tereza Vognarová	učitelka MŠ
Eva Jurová	vedoucí kuchyně
Jana Burianová	kuchařka
Pavla Hausmanová	uklízečka, momentálně na mateřské dovolené
BC. Ivana Poláková	učitelka
Ludmila Ingrštová	uklízečka, zástup za pí. Hausmanovou

Údaje převzaty z kroniky obce.